

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa Grupy O. Spółki Akcyjnej w W.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi Miasta G.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 28 lutego 2013 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 18 maja 2012 r.,

- 1) odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2) zasądza od Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta G. na rzecz Grupy O. Spółki Akcyjnej w W. kwotę 3617-, (trzy tysiące sześćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej.**

Uzasadnienie

Do Sądu Najwyższego wpłynęła skarga kasacyjna pozwanego Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 18 maja 2012 r., w uwzględnieniu apelacji pozwanego zmieniającego w części wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 grudnia 2011 r. ustalającego wysokość zaktualizowanej opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego oznaczonych nieruchomości. Wyrok Sądu pierwszej instancji był wyrokiem łącznym, który zapadł w następstwie połączenia do wspólnego rozpoznania spraw prowadzonych uprzednio pod sygn. akt I C 294/10 (działka nr 83), I C 295/10 (działka nr 2), I C 293/10 (działka nr 84), I C 296/10 (działka nr 62).

W skardze kasacyjnej wskazano jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwotę 60.026 zł, w uzasadnieniu wskazując, że została ona obliczona jako różnica między opłatami rocznymi, jakie pozwany uzyskałby od powoda, gdyby sąd drugiej instancji nie zastosował art. 77 ust. 2 u.g.n., względnie zastosował wskazany przepis zgodnie z wykładnią postulowaną przez pozwanego. Powołano jednocześnie, że powyższa różnica wynosi w odniesieniu do działki nr 83 - 30.816 zł, w odniesieniu do działki nr 2 - 8.833,41 zł, w odniesieniu do działki nr 84 - 8.716,59 zł, w odniesieniu do działki nr 62-11.659,26 zł.

Sąd Najwyższy zważył:

1) Wartość przedmiotu zaskarżenia, od której uzależniona jest dopuszczalność wniesienia skargi kasacyjnej w sprawach majątkowych pozostaje w związku z zakresem zaskarżenia. Co do zasady odpowiada ona wartości przedmiotu sporu i może być od niej wyższa jedynie wówczas gdy, w trakcie rozpoznawania sprawy, doszło do zmiany polegającej na rozszerzeniu powództwa lub niższa gdy zakres przedmiotu zaskarżenia nie obejmuje całego rozstrzygnięcia. W szczególnych wypadkach może wyrażać się również inną kwotą, adekwatną do przedmiotu zaskarżenia (np. obejmującego tylko odsetki od należności głównej). Uprawnieniem Sądu Najwyższego jest dokonanie z urzędu sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia wskazanej w skardze kasacyjnej, jako determinującej

dopuszczalność jej wniesienia (ograniczenia *ratione valoris*). Orzecznictwo sądowe i nauka prawa zajmują jednakowe stanowisko co do tego, że rozróżnienie między prawami majątkowymi i niemajątkowymi wymaga ustalenia czy prawa te są bezpośrednio uwarunkowane interesem ekonomicznym uprawnionego. Jeżeli chronione dobro ma wartość ekonomiczną i bezpośrednio wpływa na tę sferę, to sprawa ma charakter majątkowy (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2005 r., III CZP 111/05, OSNC 2006, nr 11, poz. 183, z dnia 16 października 2009 r., III CZP 54/09, OSNC 2010, nr 3, poz. 340, z dnia 17 listopada 2009 r., III CZP 92/09, OSNC-ZD 2010, nr 3, poz. 72). Dla określenia wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego przyjmować należy wartość przedmiotu podlegającego rzeczywistemu rozpoznaniu i rozstrzygnięciu, determinowanego żądaniem pozwu i indywidualnym interesem majątkowym osoby dochodzącej udzielenia ochrony prawnej w postępowaniu kasacyjnym.

2) Zgodnie z art. 219 k.p.c. sąd może zarządzić połączenie kilku, toczących się przed nim, oddzielnych spraw w celu ich łącznego rozpoznania lub także rozstrzygnięcia, jeżeli pozostają one w związku faktycznym bądź prawnym lub mogły być połączone jednym pozwem. Zarządzenie o połączeniu ma charakter techniczny i nie odbiera połączonym sprawom samodzielności. Oznacza to po pierwsze, że na skutek połączenia powstaje po jednej lub obu stronach procesu wielopodmiotowość, ale między tymi podmiotami nie nawiązuje się stosunek współuczestnictwa procesowego. Po drugie - w każdej z połączonych spraw zapada osobne rozstrzygnięcie, nawet jeżeli przybiera procesową formę jednego orzeczenia. Ma ono wówczas charakter wyroku łącznego, podlegającego samodzielnemu zaskarżeniu w odniesieniu do każdego z orzeczeń zapadłego w danej sprawie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1967 r., I CR 158/67, OSNCP 1968 r., nr 6, poz. 105, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 września 1983 r., IV PR 101/83, OSPiKA 1984, nr 7-8, poz. 173, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2012 r., V CSK 291/11, niepubl.). Orzecznictwo sądowe wskazuje również, że o charakterze orzeczenia nie decyduje jego wadliwe oznaczenie, lub jego brak, tylko rzeczywista sytuacja procesowa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1995 r., I PRN 45/95, OSNCP 1996 r., nr 12, poz. 172). Z tych względów

zaniechanie użycia zwrotu „wyrok łączny” w sentencji wyroku odwoławczego w odniesieniu do tego orzeczenia oraz orzeczenia poddawanego kontroli instancyjnej nie zmienia jego znaczenia procesowego. Konsekwentnie, skoro połączone sprawy zachowują odrębność, wartość przedmiotu sporu i odpowiednio wartość przedmiotu zaskarżenia połączonych spraw nie podlegają sumowaniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2012 r., II CSK 439/11, nie publ., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2012 r., V CSK 291/11, niepubl.). Bezpodstawnie zatem wskazuje skarżący, że wartość przedmiotu zaskarżenia w odniesieniu do złożonej skargi kasacyjnej wyraża się sumą wartości zaskarżeń w połączonych sprawach.

3) Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. W każdej z połączonych spraw wartość ta nie przekracza wskazanej kwoty, co oznacza, że skarga podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego postanowiono, uwzględniając zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy, w oparciu o art. 398 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 108 § 1 w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349 z późn. zm.).